

MARIANNA TSVIETINSKA GEDROOMDE VIOLETTA

PETER 'T HART · 24 NOVEMBER 2024

Dirigent **Jeroen Weierink** en regisseur **Marc Krone** toeren wederom (na *Aida* en *Parelvissers*) met leden van de Oekraïense Kamer Opera en Camerata Amsterdam-Kiev door Nederland. Nu met Verdi's *La Traviata* als kameropera, zo is de aankondiging. Geen koor en geen decor. Als dat de verwachtingen tempert blijkt dat onterecht bij het zien van de voorstelling in het **Amphion Cultuurbedrijf** in Doetinchem. Coupures zijn er nauwelijks en men haalt het maximale uit de kleine bezetting – allemaal solisten immers.

KAMEROPERA?

De koorpassages worden dus gezongen door solisten. Eigenlijk wordt er op geen enkel punt koor gemist, hoogstens misschien bij de scene uit de tweede akte op het feest van Flora *Or tutti a me. – Questa donna conoscete?* Natuurlijk kennen de toegesnelde solisten de vrouw in kwestie, ze stellen haar eigen bubbel van vrienden en elite voor. Deze passage is met (groot) koor logischer. Maar muzikaal kan de opera prima met ensemble.

Het label “kameropera” slaat ook op het minimalistische of als u wilt intieme decor: de achtergrond is in Doetinchem zwart doek en het enige decor bestaat in wezen uit tafels en stoelen. Die worden door de solisten handig tevoorschijn gehaald, evenals de kaarten natuurlijk in het tweede bedrijf, en dit blijkt voldoende te zijn om de hele *Traviata* te vertellen. Het feest, de gokzaal en het platteland (met graspollen op de achtergrond om voor onderscheid te zorgen) worden op een geloofwaardige manier uitgebeeld.

En het orkest? Er is inderdaad geen vol orkest, dit zou ook niet passen in de bak in Doetinchem. Het kamerorkest (onder de naam Camerata Amsterdam-Kiev) bestaat uit musici uit Oekraïne, Nederland en in Europa en wordt met vaste hand geleid door Weierink. Of het geluid goed mengt is voor mij moeilijk te beoordelen, ik zit direct voor de bak. De hoge violen klinken wat dun, maar verderop in de zaal hoeft dat helemaal niet zo te zijn. Er is dus ontzettend goed omgegaan met de beperkingen van wellicht een kleiner budget.

WERELDKLASSE

Het drietal Violetta – Alfredo – Germont is geweldig bezet door Marianna Tsvietinska* – Maxime Vorochek – Olexandr Forkushak. Tsvietinska is wereldklasse. Dat zij zo even te bewonderen is in Doetinchem, waar ik de voorstelling heb gezien, is eigenlijk absurd. Met haar doorleefde spel, gedragen piano-passages en stevige coloratuur is ze de gedroomde Violetta.

In het eerste bedrijf laat Krone de courtesane heel dominant optreden. Zij bepaalt hoe het eraan toegaat in haar huis en is meer meesteres en minder gastvrouw. De rol is dan in wezen identiek aan Carmen, die ook op dergelijke wijze alle mannen het hoofd op hol brengt. Maar het klopt wel – Violetta wil niet zwak overkomen vanwege haar ziekte. Haar ‘beking’, met een prachtig ingehouden *Ah*,

fors' è lui, is ook volkomen geloofwaardig en in het tweede bedrijf is zij ontspannen en gesetteld – om vol emotie en kwetsbaarheid de confrontatie met Germont aan te gaan. Als zij aan het leven als courtesane weer oppakt, aan de zijde van Baron Douphol, dan is het ongemak te voelen; de terugkeer naar haar oude leven is vol tegenzin. Ook doodziek en gehavend met een kwetsbaar *Addio, del passato* is Tsvietinska fenomenaal, ook al moet ze in de regie wel veel rondlopen in haar stervensuur.

Naast haar is Vorochek wat zacht, maar dat klopt ook: Alfredo is een lyrische tenor. Eigenlijk is Vorochek eveneens de gedroomde Alfredo. Goed in zijn spel, mooi timbre, fijne lyriek.

Forkushak is een verrassende Germont. Hij klinkt als basso profundo. In de partij zitten gemene hoge passages. Door op die plekken zijn timbre aan te passen, haalt hij die noten. Het zal wel aan de bovenkant van zijn bereik liggen, wat vermoedelijk nog veel verder de laagte in gaat.

DOMINANTE VADER

Germont als dictator, want zo mag je zijn voorkomen in deze regie wel noemen, zet me aan het denken. Kijkt u maar naar de recensie van *I Capuleti e i Montecchi*** waar ik ook ingezoomd heb op de rol van de vader.

De eerste *Traviata* die ik ooit zag, was een conventionele filmversie; Germont was hier een oud fragiel mannetje die volop meehuilde met Violetta. Maar ondertussen natuurlijk heel manipulatief en uit op zijn eigen zin. De zangtekst leidt ons inderdaad die richting op. In deze regie van Krone is het een man die recht op zijn doel afgaat en niet verwacht dat Violetta veel zal tegensputteren. Hij blijft kil toelisteren, zegt haar te begrijpen, maar toont geen enkele blijk van empathie. *Qual figlia m'abbracciate*, zingt Violetta. Onhandig laat Germont zich omhelsen. *Generosa*, komt eruit als formeel bedankje.

We zien pas emotie bij Germont als het gaat om zijn zoon. Zodra Alfredo weg wil rennen, Violetta tegemoet, komt hij in een echte omhelzing terecht: Germont wil zijn zoon niet kwijt.

DE OVERIGE ROLLEN

La Traviata telt nog negen kleine tot zeer kleine rollen. Deze komen bij een zeskoppig ensemble terecht, die eveneens de koorpassages zingt. Het koor wordt eigenlijk helemaal niet gemist. Een ensemble van zes solisten, die allemaal ook een rol hebben in het verhaal, werkt prima voor deze opera.

De zes solisten zijn niet allemaal Oekraïners, als markies zien we de Letse Filips Krauklis, die in Nederland woont, en twee andere solisten (Daniël Attema en Fabian Homburg) zijn ook Nederlanders.

Homburg speelt de dokter, of beter: de dood. De opera opent met hem, hij treft Violetta aan in het decor. Aan het eind komt de dood haar halen. Hij troost haar, maar een poging tot genezen zit er niet in. Ze is al opgegeven.

Jammer dat Violetta van de regie per se moet sterven op een stoel. Eigenlijk is dit het minst geslaagde moment van de voorstelling. Maar Krone heeft het nodig om de voorstelling cyclisch te maken: opnieuw is daar de dood, die haar met een laken bedekt. Alles is weer als het begon.